

KISA İÇİNDEKİLER

Birinci Bölüm

SUÇ VE YAPTIRIM HUKUKUNA BAŞLANGIÇ

Ş1. GİRİŞ.....	1
I. KAVRAM.....	2
II. CEZA TEORİLERİNE KISA BAKIŞ	2
III. CEZA HUKUKUNUN AMACI	4
IV. SİSTEM.....	6
Ş2. CEZA KANUNUMUZ.....	10
Ş3. CEZA HUKUKUNUN VE SUÇ POLİTİKASININ TEMEL İLKELERİ	11
I. HUKUK DEVLETİ İLKESİ.....	12
II. KANUNİLİK İLKESİ.....	13
III. ORANTILILIK İLKESİ	33
IV. İNSANİLİK İLKESİ.....	34
V. KANUN ÖNÜNDE EŞİTLİK İLKESİ	34
VI. KUSUR İLKESİ.....	35
VII. CEZA SORUMLULUĞUNUN ŞAHSİLİĞİ İLKESİ.....	36
VIII. ŞÜPHEDEN ÖZGÜRLÜK YARARLANIR İLKESİ	38
IX. KARİNELERE DAYALI İSPAT YASAKTIR.....	38
Ş4. SUÇ OLUŞTURAN FİİLLERİN VE BUNLARA UYGULANACAK YAPTIRIMLARIN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN SORUNLAR VE İLKELER.....	40
I. BİR EYLEM NE ZAMAN CEZA HUKUKU YAPTIRIMLARINA TABİ KILINMALIDIR?	40
II. KANUN KOYUCU BİR EYLEMİN SUÇ OLUŞTURDUĞUNU BELİRLEMEK KONUSUNDA SERBEST MİDİR?.....	43
III. KANUN KOYUCU SUÇ OLARAK BELİRLEDİĞİ EYLEME UYGULANACAK CEZANIN MİKTARI KONUSUNDA SERBEST MİDİR?.....	45
Ş5. HAKSIZLIK OLUŞTURAN DİĞER FİİLLER VE SUÇLAR.....	49
I. HAKSIZ FİİLLER VE SUÇLAR.....	49
II. İDARİ YAPTIRIMI GEREKTİREN FİİLLER VE SUÇLAR	51
Ş6. CEZA NORMUNUN TASNİFİ	60
I. DAVRANIŞ NORMLARI – MÜEYYİDE NORMLARI	60
II. BAĞIMSIZ – BAĞIMLI CEZA NORMLARI.....	60
Ş7. CEZA MUHAKEMESİNE KISA BİR BAKIŞ	62

İkinci Bölüm

TÜRK CEZA KANUNU'NUN UYGULAMA ALANI

Ş1. ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA	65
I. GEÇMİŞE YÜRÜMEZLİK İLKESİNİN KAPSAMI.....	67

II. FAİLİN LEHİNE OLAN KANUNUN TESPİTİ	68
III. ÇEŞİTLİ AÇILARDAN LEHE OLAN KURALLARIN İNCELENMESİ	70
IV. LEHE OLAN HÜKÜMLERİN UYGULANMASINDA USUL	78
V. SUÇUN İŞLENDİĞİ ZAMAN	79
§2. YER BAKIMINDAN UYGULAMA	82
I. SUÇUN İŞLENDİĞİ YER	82
II. SİSTEMLER	85
III. YURT DIŞINDA İŞLENEN KABAHATLER BAKIMINDAN TÜRK KANUNLARININ UYGULANABİLİRLİĞİ	99
IV. YABANCILARIN İADESİ	99
§3. KİŞİ BAKIMINDAN UYGULAMA	103
I. CUMHURBAŞKANI	104
II. YASAMA DOKUNULMAZLIĞI	104
III. ULUSLARARASI YARGI BAĞIŞIKLIĞI	110
IV. YABANCI BAZI ASKER VE SİVİL KİŞİLER İLE YAKINLARININ YARGI BAĞIŞIKLIĞI	111
V. KAMU GÖREVLİLERİ	112

Üçüncü Bölüm S U Ç

§1. SUÇ GENEL TEORİSİ	115
I. GENEL AÇIKLAMALAR	115
II. HAKSIZLIĞIN VE KUSURUN DIŞINDA KALAN HUSUSLAR	117
III. SUÇUN UNSURLARI	126
IV. KUSURLULUK	383
V. CEZA SORUMLULUĞUNU KALDIRAN SEBEPLERDE SINIRIN AŞILMASI	447
VI. YANILMA (HATA)	453
VII. HEDEFTE SAPMA	482
§2. SUÇUN ÖZEL BELİRİŞ ŞEKİLLERİ	488
I. TEŞEBBÜS	488
II. SUÇLULARIN ÇOKLUĞU	539
III. SUÇLARIN İÇTİMAİ	610

Dördüncü Bölüm YAPTIRIM

§1. CEZALAR	667
I. HAPİS CEZALARI	668
II. ADLİ PARA CEZASI	682
§2. GÜVENLİK TEDBİRLERİ	686
I. BELLİ HAKLARI KULLANMAKTAN YOKSUN BIRAKILMA	687
II. MÜSADERE	697
III. ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ	704

IV. AKIL HASTALARINA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ	705
V. SUÇTA TEKERRÜR VE ÖZEL TEHLİKELİ SUÇLULAR	706
VI. TÜZEL KİŞİLER HAKKINDA GÜVENLİK TEDBİRLERİ	720
VII. ALKOL VEYA UYUŞTURUCU BAĞIMLISI KİŞİLER HAKKINDA GÜVENLİK TEDBİRLERİ	715
VIII. YABANCILARIN SINIR DIŞI EDİLMESİ	715
§3. CEZANIN BELİRLENMESİ VE BİREYSELLEŞTİRİLMESİ	717
I. CEZANIN BELİRLENMESİ	717
II. CEZANIN HESAPLANMASI	724
III. TAKDİRİ İNDİRİM NEDENLERİ	728
IV. MAHSUP	732
V. CEZALARIN İÇTİMAI	732
§4. DAVA VE CEZA İLİŞKİSİNİ DÜŞÜREN SEBEPLER	736
I. ÖLÜM	737
II. AF	738
III. BELİRLİ BİR SÜRENİN GEÇMESİ (ZAMANAŞIMI)	740
IV. ŞİKÂYETTEN VAZGEÇME	754
V. ÖN ÖDEME	754
§5. KOŞULLU SALIVERİLME	757
I. TANIM	757
II. ŞARTLARI	757
III. USUL	759
§6. DENETİMLİ SERBESTLİK TEDBİRİ	760
§7. HAPİS CEZASININ DENETİMLİ SERBESTLİK TEDBİRİ UYGU- LANARAK İNFAZI	761
§8. ADLİ SİCİL KAYDININ SİLİNMESİ	762
§9. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİ	764
KÜÇÜK SÖZLÜK	767
MADDE DİZİNİ	771
KAVRAMLAR DİZİNİ	783
YARARLANILAN KAYNAKLAR	789

İÇİNDEKİLER

OTUZBİRİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ	IX
KISA İÇİNDEKİLER	XI
İÇİNDEKİLER	XV
KISALTMALAR	XXXIII

Birinci Bölüm

SUÇ VE YAPTIRIM HUKUKUNA BAŞLANGIÇ

Ş1. GİRİŞ.....	1
I. KAVRAM.....	2
II. CEZA TEORİLERİNE KISA BAKIŞ	2
III. CEZA HUKUKUNUN AMACI	4
IV. SİSTEM.....	6
Ş2. CEZA KANUNUMUZ.....	10
Ş3. CEZA HUKUKUNUN VE SUÇ POLİTİKASININ TEMEL İLKELERİ	11
I. HUKUK DEVLETİ İLKESİ.....	12
II. KANUNİLİK İLKESİ.....	13
A. Genel Olarak.....	13
B. Kanunilik İlkesinin Sonuçları.....	16
1. Suç tespit eden ceza normları açık biçimde belirlenmelidir: Belirlilik ilkesi (Requirement of definiteness)	17
2. Örf ve Adet Hukuku Ceza Hukukunda Doğrudan Doğruya Bir Kaynak Niteliği Taşımaz.....	23
3. İdarenin Düzenleyici İşlemleriyle Suç ve Ceza Konulamaz	24
4. Kıyas Yasağı	28
a. Genel Olarak.....	28
b. Kıyas Yasağı ve Yorum	29
5. Geçmişe Yürüme Yasağı	32
III. ORANTILILIK İLKESİ	33
IV. İNSANİLİK İLKESİ.....	34
V. KANUN ÖNÜNDE EŞİTLİK İLKESİ	35
VI. KUSUR İLKESİ.....	35
VII. CEZA SORUMLULUĞUNUN ŞAHSİLİĞİ İLKESİ.....	36
VIII.ŞÜPHEDEDEN ÖZGÜRLÜK YARARLANIR İLKESİ	38
IX. KARİNELERE DAYALI İSPAT YASAĞI	39

Ş4. SUÇ OLUŞTURAN FİİLLERİN VE BUNLARA UYGULANACAK YAPTIRIMLARIN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN SORUNLAR VE İLKELER	40
I. BİR EYLEM NE ZAMAN CEZA HUKUKU YAPTIRIMLARINA TABİ KILINMALIDIR?	40
A. Bir Eylem Ne Zaman Ceza Hukuku Kapsamında, Ne Zaman Özel Hukuk Kapsamında Değerlendirilmelidir?	40
B. Bir Eylem Ne Zaman Disiplin Suçu, Ne Zaman Suç Olarak Değerlendirilmelidir?	42
II. KANUN KOYUCU BİR EYLEMİN SUÇ OLUŞTURDUĞUNU BELİRLEMEK KONUSUNDA SERBEST MİDİR?	43
III. KANUN KOYUCU SUÇ OLARAK BELİRLEDİĞİ EYLEME UYGULANACAK CEZANIN MİKTARI KONUSUNDA SERBEST MİDİR?	45
Ş5. HAKSIZLIK OLUŞTURAN DİĞER FİİLLER VE SUÇLAR	49
I. HAKSIZ FİİLLER VE SUÇLAR	49
A. Genel Olarak	49
B. Haksız Fiiller ile Suçların Farkları	50
II. İDARİ YAPTIRIMI GEREKTİREN FİİLLER VE SUÇLAR	51
A. Disiplin Suçları ve Suçlar	51
1. Genel Olarak	51
2. Disiplin Suçları ile Suçlar Arasındaki Farklar	52
3. Disiplin Soruşturması İle Aynı Anda Ceza Soruşturması/ Kovuşturması Yapılması Durumu	54
B. Zabıta Tedbirlerini Gerektiren Fiiller ve Suçlar	55
C. Kabahatler ve Suçlar	56
1. Genel Olarak	56
2. Suç ve Kabahat Ayrımının Uygulamadaki Önemi ve Sonuçları	57
Ş6. CEZA NORMATIVİNİN TASNİFİ	60
I. DAVRANIŞ NORMATIVİNİN – MÜEYYİDE NORMATIVİNİN	60
II. BAĞIMSIZ – BAĞIMLI CEZA NORMATIVİNİN	60
A. Tanım	60
B. Bağımsız Ceza Normları	60
1. Tam Ceza Normları	60
2. Eksik Ceza Normları	60
C. Bağımlı Ceza Normları	61
1. İlke Belirleyen Normlar	61
2. Tanım Normları	61
3. Yorum Normları	61
4. Atıf Normları	61
Ş7. CEZA MUHALEMESİNE KISA BİR BAKIŞ	62

İkinci Bölüm

TÜRK CEZA KANUNU'NUN UYGULAMA ALANI

Ş1. ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA	65
I. GEÇMİŞE YÜRÜMEZLİK İLKESİNİN KAPSAMI.....	67
II. FAİLİN LEHİNE OLAN KANUNUN TESPİTİ.....	68
III. ÇEŞİTLİ AÇILARDAN LEHE OLAN KURALLARIN İNCELENMESİ	70
A. Geçici veya Süreli Ceza Kanunları Açısından.....	70
B. Cezanın İnfaz Rejimine İlişkin Kanunlar	70
C. Güvenlik Tedbirleri.....	72
D. Kabahatler.....	73
E. Kovuşturma Şartları	73
F. Zamanaşımına İlişkin Kanunlar	74
G. Anayasa Mahkemesi'nin İptal Kararları.....	75
H. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararlarındaki Değişiklikler	76
I. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararlarındaki Değişiklikler	77
IV. LEHE OLAN HÜKÜMLERİN UYGULANMASINDA USUL.....	78
V. SUÇUN İŞLENDİĞİ ZAMAN	79
A. Problem: Hareket mi, Netice mi Esas Alınacak?	79
B. Problem: Kesintisiz Suçlar.....	79
C. Problem: Zincirleme Suçlar	80
D. Problem: İhmali Suçlar.....	80
E. Problem: Teşebbüs Halinde Kalan Suçlar	80
F. Problem: Objektif Cezalandırılabilirlik Şartları İçeren Suçlar.....	81
Ş2. YER BAKIMINDAN UYGULAMA	82
I. SUÇUN İŞLENDİĞİ YER.....	82
A. Genel Olarak.....	82
B. Problemlili Durumlar	83
C. Özel Hükümler	84
II. SİSTEMLER.....	85
A. Mülklik (Ülkesellik) Sistemi	87
1. Tanım	87
2. Ülke Neresidir?.....	87
B. Şahsilik Sistemi.....	88
1. Faile Göre Şahsilik	89
a. Türk Vatandaşlarının Yabancı Ülkelerde İşlediği Suçlar.....	89
b. Türkiye Namına Memuriyet veya Görev Yapanların İşledikleri Suçlar	90
2. Mağdura Göre Şahsilik.....	90
C. Koruma (Savunma) Sistemi	91
D. İkame Yargı Sistemi.....	92

E.	Evrensellik Sistemi.....	92
F.	Türkiye’de Yeniden Yargılama Yapılması	94
1.	Genel Olarak.....	94
2.	Mülkîlik Sisteminin Uygulandığı Hallerde.....	94
3.	Şahsîlik Sisteminin Uygulandığı Hallerde.....	94
4.	Koruma Sisteminin Uygulandığı Hallerde	95
5.	İkame Yargı Sisteminin Uygulandığı Hallerde	95
6.	Evrensellik Sisteminin Uygulandığı Hallerde	95
G.	Hak Yoksunluklarının Türkiye’de Geçerli Olması	96
H.	Yabancı Ülke Kanununun Göz Önünde Bulundurulması	98
III.	YURT DIŞINDA İŞLENEN KABAHATLER BAKIMINDAN TÜRK KANUNLARININ UYGULANABİLİRLİĞİ.....	99
IV.	YABANCILARIN İADESİ	99
A.	Kavram	99
B.	Şartları.....	100
C.	Geri Vermenin Mümkün Olmadığı Haller	101
1.	Siyasi ve Diğer Nedenlerle Kovuşturma veya Kötü Muamele Tehlikesi Halinde Geri Verme Yasağı.....	101
2.	Suçun Nitelikleri Sebebiyle Geri Verilmezlik.....	101
3.	İadesi İstenen Kişinin Kişisel Özellikleri Nedeniyle Geri Verilmezlik.....	101
D.	Geri Vermede Özellik İlkesi	102
E.	Geri Vermede Usul	102
§3.	KİŞİ BAKIMINDAN UYGULAMA	103
I.	CUMHURBAŞKANI.....	104
II.	YASAMA DOKUNULMAZLIĞI.....	104
A.	Sorumsuzluk (Mutlak Dokunulmazlık)	105
B.	Kovuşturma Yasağı (Geçici Dokunulmazlık) (AY 83)	105
1.	Kapsamı	105
2.	İstisnaları	106
3.	Sona Ermesi	109
4.	Zamanaşımı Sorunu	109
III.	ULUSLARARASI YARGI BAĞIŞIKLIĞI	110
IV.	YABANCI BAZI ASKER VE SİVİL KİŞİLER İLE YAKINLARININ YARGI BAĞIŞIKLIĞI	111
V.	KAMU GÖREVLİLERİ.....	112

Üçüncü Bölüm

S U Ç

Ş1. SUÇ GENEL TEORİSİ	115
I. GENEL AÇIKLAMALAR.....	115
II. HAKSIZLIĞIN VE KUSURUN DIŞINDA KALAN HUSUSLAR	117
A. Kovuşturma Şartları	117
1. Şikâyet	117
a. Genel Olarak.....	117
b. Şikâyetin Özellikleri	118
2. İzin, Talep ve Karar	121
3. Yabancı Hükümetin Talebi (Şikâyeti)	122
B. Şahsi Cezasızlık Sebepleri/Cezada İndirim Yapılmasını Ge-	
rektiren Şahsi Sebepler – Cezayı Kaldıran Şahsi Sebepler	122
1. Genel Olarak.....	122
2. Milletvekilleri Bakımından Şahsi Cezasızlık Sebebi	
(Mutlak Dokunulmazlık).....	124
a. Kapsamı.....	124
aa. Madde Bakımından	124
bb. Yer Bakımından	125
cc. Kişi Bakımından.....	125
dd. Zaman Bakımından	125
b. İstisnası	125
c. Sonuçları.....	125
III. SUÇUN UNSURLARI	126
A. Suçun Kanuni Unsuru (Tipiklik).....	128
1. Genel Bilgiler	129
a. Tanım	130
b. Hayal Suç ve Kuruntu Suç.....	131
c. Fail.....	132
aa. Genel Olarak.....	132
bb. Mahsus (Özgü) Suçlar	136
cc. Bizzat İşlenebilen Suçlar	136
d. Mağdur	137
e. Suçun Konusu	138
f. Suçun Basit (Temel) Şekli, Basit Suç Tipinden	
Türeyen Suçlar.....	139
aa. Suçun Basit (Temel) Şekli	139
bb. Türeyen Suçlar (Nitelikli Haller)	139
g. Kanuni Unsur (Tipiklik) ve Hukuka Aykırılık İlişkisi	142
h. Ön Şartlar Sorunu	143

2. Tipikliğin Maddi (Objektif) Unsuru (Fiil)	143
a. Genel Açıklamalar	143
aa. Düşünce Suçu Kavramı	144
bb. Düşünce Suçu Kavramıyla Bağlantılı Olarak Tartışılması Gereken Ceza Kanunundaki Bazı Suç Tipleri	145
b. Hareket	147
aa. Kavram	147
bb. Neler Ceza Hukuku Bakımından Hareket Sayılır?... ..	148
cc. Hareketin Sayısı ve Şekilleri Bakımından Suçlar	156
aaa. Tek Hareketli Suçlar	156
bbb. Çok Hareketli Suçlar	156
ccc. Serbest Hareketli Suçlar	156
ddd. Bağlı Hareketli Suçlar	156
eee. Seçenek Hareketli Suçlar	156
fff. İcrai-İhmali Suçlar	157
aaaa. Genel Açıklamalar	157
bbbb. İhmal Kavramı	157
cccc. İcra-İhmal Ayrımı	160
dddd. İhmali Suçların Çeşitleri	164
(1) Saf İhmali Suçlar (Gerçek İhmali Suçlar)	164
(2) Garantörsel İhmali Suçlar (Görünüşte İhmali Suçlar)	165
(a) Genel Olarak	165
(b) Garantörlük	166
(aa) Genel Açıklamalar ...	166
(bb) Kavram	167
(c) Garantörlük Kaynakları ...	167
(aa) Kanun	168
(bb) Sözleşme	169
(cc) Öngelen Tehlikeli Davranış	169
c. Netice	171
aa. Neticeye Göre Suçların Tasnifi	172
aaa. Neticesi Harekete Bitişik Suç (Sırf Hareket Suçları) - Neticesi Hareketten Ayrılabilen Suç Ayrımı	172
bbb. Zarar Suçu-Tehlike Suçu Ayrımı	173
ccc. Kalkışma Suç Tipleri (Teşebbüs Suçları)	174
ddd. Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar	175

eee.	Ani Suç-Kesintisiz Suç Ayrımı.....	175
aaaa.	Genel Açıklamalar	175
bbbb.	Kesintisiz Suç ile Diğer Suçlar Arasındaki Farklar	177
	(1) Zincirleme Suç ile Farkı	177
	(2) İz Bırakan Suç ile Farkı	177
cccc.	Suçun Kesintisiz Olmasının So- nuçları	178
bb.	Birden Fazla Neticenin Bir Suç Sayıldığı Du- rumlar	180
d.	Nedensellik Bağı (İllyet Rabıtası) (Sebebiyet Alakası)	185
aa.	Genel Olarak.....	187
bb.	Şart Teorisi ve Objektif İsnadiyet	188
aaa.	Nedensellik Bağı Yoktur	189
bbb.	Normal Nedensellik	189
ccc.	Çifte Nedensellik.....	190
ddd.	Toplam (Atipik) Nedensellik.....	192
eee.	Sollayan (Öne Geçen) Nedensellik	198
fff.	Varsayılan Nedensellik.....	200
ggg.	Yüklenebilirlik İle İlgili Bazı Sorunlar	201
aaaa.	Kişinin Kendisini Tehlikeye Atması	201
bbbb.	Egemenlik Alanı Dışında Kalma (Tesadüfi Nedensellik- İzin Veri- len Risk)	203
cccc.	Sosyal Nedensellik.....	204
dddd.	Risk Azalması	204
eeee.	Normun Koruma Alanı İçinde Olmaması	205
ffff.	Rücu Yasağı.....	209
cc.	Diğer Nedensellik Teorileri	209
aaa.	Uygun Şart (Sebeup) Teorisi	209
bbb.	Hukuki Önem (Hukuki Uygunluk) Teorisi	209
ccc.	Karma Uygun Sebeup Teorisi	209
dd.	Bazı Suçlarda Nedensellik Bağı	216
aaa.	Teşebbüs Halinde Kalan Suçlarda Ne- densellik Bağı.....	216
bbb.	İhmali Suçlarda Nedensellik Bağı.....	216
3.	Tipikliğin Manevi (Subjektif) Unsuru	219
a.	Genel Olarak.....	219
b.	Kaza ve Tesadüf.....	221
c.	Kast ve Taksir	222

aa. Kast.....	226
aaa. Kavram	226
bbb. Kastın Unsurları	227
aaaa. Kastta Bilmek Unsuru	227
bbbb. Kastta İstemek Unsuru	230
ccc. Kastın Aranacağı Zaman	235
ddd. Kastın Çeşitleri	236
aaaa. Özel Kast – Genel kast.....	236
bbbb. Ani Kast-Tasarlama	236
cccc. Doğrudan Kast-Olası Kast	237
(1) Tanım	237
(2) Bilme Unsuru Bakımından Olası Kast	240
(3) Olası Kastla İşlenemeyen Suçlar	242
(4) Olası Kast ve Teşebbüs	242
(5) Olası Kastın İspatı	243
(6) Olası Kastta Ceza	248
dddd. Weber Kastı.....	248
eee. Alternatif Kast	249
fff. İhmali Suçlarda Kast	249
aaaa. İhmali Suçlarda Kastın Niteliği	249
bbbb. İhmali Suçlarda Kastın Konusu.....	250
cccc. İhmali Suçlarda Olası Kast.....	251
bb. Taksir	252
aaa. Tanım	252
bbb. Taksirin Kasttan Farkı.....	253
ccc. Taksirin Unsurları	255
aaaa. Taksirin Cezalandırılacağı Konu- sunda Kanunda Hüküm Bulun- ması	256
bbbb. Dikkat ve Özen Görevinin Yerine Getirilmemesi	256
cccc. Neticeye Sebep Olan Fiilin İradi Olması	258
dddd. Neticenin Öngörülebilir (Tahmin Edilebilir) Olması.....	258
eeee. Failin Neticeyi İstememiş Bu- lunması.....	261
ffff. Hareket ile Netice Arasında Ne- densellik Bağının Bulunması	261
ddd. Taksir ve Teşebbüs	262
eee. Bilinçli-Bilinçsiz Taksir Ayırımı	262

fff.	Bilinçli Taksir- Olası Kast Ayrımı	267
ggg.	Üçüncü Kişinin veya Mağdurun Hareketinin Nedensellik Bağına Etkisi (Taksirli Hareketlerin Birleşmesi).....	270
aaaa.	Üçüncü Kişinin Hareketi.....	270
bbbb.	Mağdurun Hareketi	271
hhh.	Taksirli Suçlarda Ceza Verilmemesi Durumu	272
d.	Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar	275
aa.	Kavram.....	276
bb.	Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçların Şartları....	278
cc.	Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçların Çeşitleri ...	287
aaa.	Gerçek Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar – Gerçek Olmayan Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar	287
bbb.	Kastı Aşan Suç- Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suç.....	288
ccc.	Kastedilenden Daha Ağır Bir Neticenin Meydana Geldiği Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suç- Kastedilenden Daha Başka Bir Neticenin Meydana Geldiği Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suç.....	288
dd.	TCK 87/4 Uygulamasında Dikkat Edilecek Hususlar	289
ee.	Anayasa’ya Aykırılık Sorunu	294
e.	Objektif Cezalandırılabilirlik Şartları.....	296
f.	Yanılma.....	297
g.	Amaç ve Saik	298
B.	Hukuka Aykırılık Unsuru	298
1.	Genel Açıklamalar.....	299
2.	Hukuka Uygunluk Sebeplerinin Ortak Özellikleri	301
3.	Hukuka Uygunluk Sebepleri	306
a.	TCK 24, 25 ve 26’daki Hukuka Uygunluk Sebepleri ...	307
aa.	Hukuka Uygun Emrin Yerine Getirilmesi	307
bb.	Kanun Hükmünü İcra	308
aaa.	Genel Olarak	308
bbb.	Silah Kullanma Yetkisi	310
ccc.	Şikâyet ve İhbar	314
ddd.	Devletin Kumar Oynatması	315
cc.	Meşru Savunma	316
aaa.	Meşru Savunmanın Konusu Olabilecek Haklar	317
bbb.	Meşru Savunmanın Şartları.....	319

aaaa.	Saldırıya İlişkin Şartlar	319
	(1) Bir Saldırının Varlığı.....	319
	(2) Saldırının Fil Hal Olması	322
	(3) Saldırının Haksız Olması	328
bbbb.	Savunmaya İlişkin Şartlar	331
	(1) Savunmada Zorunluluk Bu- lunması.....	331
	(2) Saldırı ile Savunma Arasın- da Oran Olması	334
	(a) Araçlar Bakımından Oran.....	335
	(b) Yararlar Bakımından Oran.....	339
ccc.	Üçüncü Kişi Lehine Meşru Savunma	341
ddd.	Önleyici Meşru Savunma (Offendicula)	342
eee.	Meşru Savunma Halinde Üçüncü Kişile- rin Zarar Görmesi	344
fff.	Tazminat	345
ggg.	Meşru Savunmanın Kabulü Halinde Mağ- dur Hakkında Soruşturma Yapılması.....	346
hhh.	Meşru Savunma ve İnsan Hakları Av- rupa Sözleşmesi	346
dd.	Hakkın Kullanılması	349
aaa.	Eğitim Hakkının Verdiği Yetkiden Kaynak- lanan Hareketlerin Hukuka Uygunluğu.....	350
bbb.	İddia ve Savunma Dokunulmazlığı	353
ccc.	Eleştiri Hakkı	356
ddd.	Spor Faaliyetleri.....	356
eee.	Bir İş, Meslek, Sanat veya Bilim Faali- yetinin İcrası	356
	aaaa. Müdafilik	357
	bbbb. Ticari ve/veya Sinaî Faaliyette Bulunma Hakkının İcrası	358
	cccc. Gazetecilik Mesleğinin İcrası.....	358
ee.	Rıza	361
	aaa. Genel Olarak	361
	bbb. Tipikliği Kaldıran Rıza	363
	ccc. Hukuka Uygunluk Sebebi Olarak Rıza ve Geçerli Bir Rızanın Şartları.....	364
	aaaa. Rızaya Ehliyet	365
	bbbb. Rıza Açıklaması	367
	cccc. Rızanın Konusu	369
	(1) Bireyin Tasarruf Yetkisinin Bulunduğu Haklar	370

(2) Bireyin Tasarruf Yetkisinin Bulunmadığı Haklar	373
ddd. Varsayılan Rıza	376
eee. Tıbbi Müdahalelerin Hukuka Uygunluğu ...	378
b. Ceza Kanununda Yer Almayan Hukuka Uygunluk Sebebi: Yükümlülüklerin Çatışması	380
4. Hukuka Uygunluk Sebeplerinde Yanılgı	383
IV. KUSURLULUK	383
A. Kusur Yeteneği	384
1. Tanım	385
2. Genel Olarak	386
3. Kusur Yeteneğini Etkileyen Sebepler	386
a. Yaşın Kusur Yeteneğine Etkisi	387
aa. Genel Açıklamalar	387
bb. Fiili İşlediği Zaman 12 Yaşını Bitirmemiş Olan Küçükler	388
cc. Fiili İşlediği Zaman 13–15 Yaş Arasında Olan Küçükler	389
dd. Fiili İşlediği Zaman 16–18 Yaş Arasında Olanlar	394
ee. Yaş Büyüklüğü	394
b. Sağırlık ve Dilsizlik	395
c. Akıl Hastalığı	396
d. Geçici Nedenler	399
aa. Genel Olarak	399
bb. Alkol veya Uyuşturucu Madde Kullananlarda Kusur Yeteneği	400
B. Kusuru Etkileyen Sebepler	402
1. Hukuka Aykırı ve Bağlayıcı Emir	403
a. Genel Açıklamalar	403
b. Emri Yerine Getirmenin Şartları	404
aa. Bir Emrin Varlığı	404
bb. Emri Verenin Böyle Bir Emri Vermeye Yetkili Olması	404
cc. Emrin Yerine Getirilmesi "Görev Gereği Zo- runlu" Olmalıdır	405
dd. Verilen Emrin Suç Oluşturmaması	405
ee. Verilen Emrin Hukuka Aykırı Olması	406
2. Zorunluluk (İztrrar, Mecburiyet, Zaruret) Hali	407
a. Genel Açıklamalar	408
b. Zorunluluk Halinin Kusurluluğu Kaldıran Sebep Olmasının Sonuçları	410
c. Özel Zorunluluk Halleri	411

d.	Zorunluluk Halinin Şartları.....	413
aa.	Tehlikeye İlişkin Şartlar	414
aaa.	Ağır Bir Tehlikenin Bulunması	414
aaaa.	Tehlike Kavramı	414
bbbb.	Tehlikenin Muhakkak Olması	416
cccc.	Tehlikenin Ağır Olması.....	417
bbb.	Tehlikenin Bir Hakka Yönelik Olması.....	418
ccc.	Tehlikenin Meydana Gelmesine Bilerek Sebebiyet Vermemiş Olmak.....	418
ddd.	Tehlikeye Karşı Koyma Hukuksal Yü- kümlülüğü	420
bb.	Korunmaya İlişkin Şartlar	421
aaa.	Başka Türü Korunma İmkânının Bu- lunmaması	421
aaaa.	Genel Olarak.....	421
bbbb.	Kanuni Katlanma Yükümlülüğü	421
bbb.	Tehlikenin Ağırlığı ile Konu ve Kullanı- lan Vasıta Arasında Orantı Bulunması.....	422
ccc.	Korunma Hareketinin Hukuk Düzeni ile Uyuşabilirliği	423
cc.	Üçüncü Kişi Lehine Zorunluluk Hali	424
dd.	Tazminat	424
ee.	Zorunluluk Hali ile Meşru Savunma Arasın- daki Farklar	424
3.	Cebir ve Şiddet, Korkutma ve Tehdit	428
a.	Genel Olarak.....	428
b.	Cebir	428
c.	Tehdit	429
4.	İhmalî Suçlarda Beklenebilirlik	432
5.	Haksız Tahrik	434
a.	Kavram	434
b.	Haksız Tahrikin Özellikleri	436
c.	Haksız Tahrikin Şartları.....	439
6.	Kusurluluğu Etkileyen Hata Halleri.....	446
V.	CEZA SORUMLULUĞUNU KALDIRAN SEBEPLERDE SINIRIN AŞILMASI	447
A.	Genel Açıklamalar	447
B.	Sınırın Aşılması Halleri	448
VI.	YANILMA (HATA)	453
A.	Giriş	454
B.	Kavram	455
1.	Fiili Yanılma	455
a.	Suç Tipindeki Unsurlarda Yanılma.....	455

aa. Genel Olarak.....	455
bb. Suçun Nitelikli Hallerinde Yanılma	460
aaa. Cezayı Azaltan Nitelikli Hallerde (Hafif- letici Sebeplerde) Yanılma	460
bbb. Cezayı Artıran Nitelikli Hallerde (Ağır- tıcı Sebeplerde) Yanılma	461
cc. Nedensellik Bağında Yanılma	462
b. Ceza Sorumluluğunu Kaldıran veya Azaltan Ne- denlerde Yanılma	463
aa. Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Yanılma	463
bb. Kusurluluğu Etkileyen Nedenlerde Yanılma	469
2. Şahısta Yanılma.....	471
a. Genel Olarak.....	471
b. Şahısta Yanılma Halinde Nitelikli Hallerin Etkisi.....	474
3. Hukuki Yanılma	474
VII. HEDEFTE SAPMA	482
A. Genel Olarak.....	482
B. Hedefte Sapmanın Sonuçları	482
C. Çok Neticeli Sapma	486
D. Şahısta Yanılma ve Hedefte Sapmanın Aynı Olayda Ger- çekleşmesi.....	487
Ş2. SUÇUN ÖZEL BELİRİŞ ŞEKİLLERİ.....	488
I. TEŞEBBÜS	488
A. Kavram.....	492
B. Şartları	494
1. Suçun Kasten İşlenen Suçlardan Olması.....	494
2. Elverişli Hareketler.....	495
3. İcra Hareketlerine Başlanmış Olması.....	498
a. Genel Olarak.....	498
b. İcra Hareketleri ile Hazırlık Hareketlerini Birbirin- den Ayırmada Ölçüt	502
aa. İcrai Suçlarda	502
bb. Garantörsel İhmali Suçlarda	506
cc. Yargıtay'ın Görüşü	507
4. Suçun Tamamlanmamasının Failin Elinde Olmayan Engelleyici Sebeplerden Kaynaklanması	508
C. Teşebbüste Ceza Miktarının Belirlenmesi	509
D. Teşebbüs ile İlgili Bazı Meseleler	512
E. Teşebbüse Elverişli Olmayan Suçlar.....	516
1. Cezalandırmak İçin Kastın Aranmadığı Suçlar.....	517
2. Suç Tiplerinin Yapısı Gereği Teşebbüse Elverişsizlik.....	518
a. Neticesi Harekete Bitişik Suçlar.....	518

b.	İhmali Suçlar	519
aa.	Saf İhmali Suçlar	519
bb.	Garantörsel İhmali Suçlar	519
F.	Gönüllü Vazgeçme	521
1.	Gönüllü Vazgeçmenin Şartları	523
a.	Suçun Tamamlanmamış Olması	523
b.	Vazgeçmenin Gönüllü Olması	526
2.	Failin O Ana Kadar Tamamladığı Diğer Suçtan Ceza- landırılması	531
G.	Etkin Pişmanlık	533
H.	İşlenemez Suç (Elverişsiz Teşebbüs)	535
II.	SUÇLULARIN ÇOKLUĞU	539
A.	Çok Failli Suçlar	539
1.	Genel Olarak	539
2.	Şartları	539
B.	İştirak	540
1.	Kavram	540
2.	İştirakin Şartları	543
a.	Birden Fazla Fail Tarafından Yapılan Birden Çok Hareket	544
b.	Hareketlerin Nedensellik Değeri Taşınması	550
aa.	Hareketin Doğrudan Doğrualığı	551
bb.	Soyut-Somut Nedensellik	551
cc.	Vazgeçmenin Nedensellik Bağına Etkisi	552
dd.	Objektif Cezalandırılabilirlik Şartları ve İştirak	555
ee.	Uzlaştırma ve İştirak	556
c.	İştirak İradesi (Suça İştirak Kastı)	556
aa.	Genel Olarak	556
bb.	Yan Yana Faillik	558
cc.	İştirak İradesinin Önemi	559
d.	Bir Suçun İcrasına Başlanması	561
e.	Suçun Bütün Ortaklar İçin Aynı Olması	562
3.	Hukumumuzda İştirak Şekilleri	568
a.	Faillik	569
aa.	Müşterek Faillik	569
bb.	Dolaylı Faillik	577
b.	Şeriklik	584
aa.	Azmettirme	584
aaa.	Kavram	584
bbb.	Azmettirmenin Maddi ve Manevi Unsuru	585
ccc.	Azmettirmeye İlişkin Bazı Özel Durumlar	586

ddd. Azmettirmenin Diğer İştirak Şekillerinden Farkları	587
aaaa. Dolaylı Faillikten Farkı	587
bbbb. Yardım Etmeden Farkı	587
eee. Azmettirme Türleri	589
fff. Garantörsel İhmali Suçlarda Azmettirme....	590
ggg. Azmettirmenin Cezası	590
hhh. Azmettirmenin Ortaya Çıkmasını Sağlama ...	591
iii. Suç İşlemeye Tahrik Suçunda Azmettirme Nedeniyle Cezalandırılma Durumu	591
bb. Yardım Etme	592
aaa. Maddi Yardım	593
bbb. Manevi Yardım	594
ccc. Yardım Edenin Cezasının Tayini	596
4. Nitelikli Hallerin Şeriklere Etkisi	596
5. Kışkırtıcı Ajanın Cezai Sorumluluğu.....	600
6. Gerçek Failin Tespit Edilememesinin Sonuçları	606
III. SUÇLARIN İÇTİMAI	610
A. Bileşik Suç.....	611
1. Genel Bilgiler	612
2. Bileşik Suçlarda Tartışılması Gereken Diğer Hususlar....	615
a. Bileşik Suçlarda Hareket	615
b. Bileşik Suçlarda Amaç	616
c. Bileşik Suç ve Teşebbüs.....	616
d. Bileşik Suç ve İştirak.....	616
B. Zincirleme Suç	617
1. Genel Açıklamalar	617
2. Şartları	619
a. Aynı Suçun Birden Fazla İşlenmesi	619
b. Birden Fazla Suçun Bir Tek Suç İşleme Kararıyla İşlenmesi	624
c. Suçun Bir Kişiye Karşı İşlenmesi	629
d. Suçların Değişik Zamanlarda İşlenmiş Olması	631
e. Zincirleme Suçun Kabul Edilemeyeceği Suçlar	631
3. Zincirleme Suç Kabulünün Sonuçları	632
4. Zincirleme Suçlarda Teşebbüs ve İştirak İlişkisi	632
a. Teşebbüs	632
b. İştirak.....	633
5. Tek Fiille Birden Fazla Kişiye Karşı Aynı Suçun İşlenmesi... 633	
6. Zincirleme Suçlar ve Şikâyet, Zamanaşımı, Af, Yetkili Mahkeme, Uzlaşma ve Aynı Fiilden Dolayı İki Kez Yargılama Yapılamaması İlkesi.....	640
a. Şikâyet	640

b. Zamaşıımı	640
c. Af	640
C. Fikri İçtima	641
1. Kavram	642
2. Fikri İçtimain Şartları	644
a. Birden Fazla Farklı Suçun Oluşması	644
b. Fiilin Tek Olması	646
3. Fikri İçtima, İştirak ve Şikâyet	654
a. İştirak	654
b. Şikâyet	654
D. Görünüşte İçtima	656
1. Özel-Genel Norm İlişkisi	656
2. Asli-Yardımcı Norm İlişkisi	658
3. Tüketen-Tüketilen Norm İlişkisi	661

Dördüncü Bölüm

YAPTIRIM

Ş1. CEZALAR	667
I. HAPİS CEZALARI	668
A. Genel Olarak	668
B. Kısa Süreli Hapis Cezasının Adli Para Cezası ve Seçenek Yaptırımlara Çevrilmesi	669
1. Genel Açıklamalar	669
2. Uygulama	671
3. Taksirli Suçlarda Uygulama	672
4. Çevirmenin Sonucu	672
C. Kısa Süreli Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların İnfazı	673
D. Hapis Cezasının Ertenilmesi	674
1. Şartları	676
a. Mahkûmiyetin Cinsi ve Süresi	676
b. Daha Önceden Mahkûmiyet Bulunmaması	677
aa. Mahkûmiyet Sayılan Haller	677
bb. Mahkûmiyet Sayılmayan Haller	678
c. Mahkemenin Kanaati	679
2. Erteleme Kararı	679
3. Ertelemenin Şarta Bağlanması	680
4. Denetim Süresi	680
5. Ertelemenin Sonucu	681
6. Erteleme Kararının Düşmesi	681
7. Erteleme Kararının Kamu Görevinden Yasaklanmaya Etkisi	682

II. ADLİ PARA CEZASI	682
A. Gün Para Cezası Sistemi	682
B. Süre Tanınması, Taksit ve Ödememenin Sonuçları	684

Ş2. GÜVENLİK TEDBİRLERİ 686

I. BELLİ HAKLARI KULLANMAKTAN YOKSUN BIRAKILMA	687
A. Kavram	688
B. Uygulanış Şekli ve Süresi	688
1. Ceza Mahkûmiyetinin Kanuni Sonucu Olan Hak Yoksunluğu	688
a. Kapsamı	688
b. Şartları	689
c. Süresi	690
2. Hâkimin Zorunlu Olarak Hükmetmesiyle Ortaya Çıkan Hak Yoksunluğu	691
a. Kapsamı	691
b. Şartları	691
c. Süresi	694
3. Hâkimin Takdiren Hükmetmesiyle Ortaya Çıkan Hak Yoksunluğu	695
a. Kapsamı	695
b. Şartları	696
c. Süresi	696
II. MÜSADERE	697
A. Tanım	697
B. Müsaderenin Çeşitleri	697
1. Eşya Müsaderesi	698
a. Tanım	698
b. Şartları	698
c. Orantılılık Kuralı	699
d. Kısmi Müsaderesi	701
e. Suça İştirak Eden Kimsenin Payının Müsaderesi	701
f. Zamanaşımı, Şikâyetten Vazgeçme, Sanığın Ölümü Hallerinde Müsaderesi	701
g. Delillerin Müsaderesi	701
h. Müsaderesi Kararı	702
2. Kazanç Müsaderesi	702
a. Genel Olarak	702
b. Davanın Düşmesi Halinde Kazanç Müsaderesi Kararı Verilebilir mi?	703
III. ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ	704
IV. AKIL HASTALARINA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ	705

V. SUÇTA TEKERRÜR VE ÖZEL TEHLİKELİ SUÇLULAR	706
A. Tekerrür Hükümlerinin Uygulanmasının Şartları	707
1. Bir Ceza Mahkûmiyetinin Bulunması	708
2. Yeni Bir Suçun İşlenmiş Olması	709
3. Tekerrürde Süre	709
B. Tekerrürün Sonuçları	710
1. Mükerrirlere Özgü İnfaz Rejiminin Uygulanması	710
2. Denetimli Serbestlik Tedbirinin Uygulanması	712
3. Seçimlik Cezada Hapis Cezasına Hükmolunması	712
C. Tekerrür Hükümlerinin Uygulanmayacağı Suçlar	713
VI. TÜZEL KİŞİLER HAKKINDA GÜVENLİK TEDBİRLERİ	714
VII. ALKOL VEYA UYUŞTURUCU BAĞIMLISI KİŞİLER HAKKINDA GÜVENLİK TEDBİRLERİ	715
VIII. YABANCILARIN SINIR DIŞI EDİLMESİ	715
Ş3. CEZANIN BELİRLENMESİ VE BİREYSELLEŞTİRİLMESİ	717
I. CEZANIN BELİRLENMESİ	717
A. Giriş	717
B. Cezanın Somut Olarak Tayini	717
1. Ceza Çeşidinin Seçilmesi	718
2. Temel Ceza Miktarının Tayini	718
a. Genel Olarak	718
b. Temel Ceza Miktarını Belirleme Kriterleri	719
c. Mükerrer Değerlendirme Yasağı	722
II. CEZANIN HESAPLANMASI	724
A. Giriş	724
B. Cezaların Ölçü Birimi	724
C. Yukarı ve Aşağı Sınırların Aşılmaması	725
D. Ceza Miktarının Hesaplanmasında Sıra	726
III. TAKDİRİ İNDİRİM NEDENLERİ	728
IV. MAHSUP	732
A. Genel Açıklamalar	732
B. Adli Para Cezalarında, Adli Kontrolde, Denetimli Serbest- likte ve Diğer Özel Durumlarda Mahsup	734
V. CEZALARIN İÇTİMAI	734
Ş4. DAVA VE CEZA İLİŞKİSİNİ DÜŞÜREN SEBEPLER	736
I. ÖLÜM	737
A. Sanığın Ölümü	737
B. Hükümlünün Ölümü	738
C. Mağdurun Ölümü	738
II. AF	738

A. Genel Af.....	739
B. Özel Af (TCK 65/2, 3; AY 104).....	739
1. TBMM'nin Özel Af Yetkisi.....	739
2. Cumhurbaşkanının Özel Af Yetkisi	740
III. BELİRLİ BİR SÜRENİN GEÇMESİ (ZAMANAŞIMI).....	740
A. Dava Zamanaşımı.....	741
1. Kavram	742
2. Zamanaşımı Sürelerinde Esas Alınacak Ceza	742
3. Zamanaşımının Başlangıcı.....	743
a. Tamamlanmış Suçlarda	743
b. Teşebbüs Derecesinde Kalan Suçlarda	743
c. Kesintisiz ve Zincirleme Suçlarda	743
d. Objektif Cezalandırılabilme Şartları İçeren Suç- larda	743
e. On Sekiz Yaşından Küçüklere Karşı İşlenen Suç- larda	743
f. Birden Çok Evlilik ve Hileli Evlenme Suçlarında.....	744
g. İftira Suçunda.....	744
h. Zamanaşımının Başlangıcında Esas Alınacak Gün....	744
4. Dava Zamanaşımı Süreleri	744
5. Dava Zamanaşımının Engelleri.....	745
a. Dava Zamanaşımının Durması	745
aa. Durma Sebepleri	745
bb. Durmanın Etkileri	748
b. Dava Zamanaşımının Kesilmesi.....	748
aa. Kesilme Sebepleri.....	749
bb. Kesilmenin Sonuçları.....	749
6. Dava Zamanaşımının Sonuçları.....	751
B. Ceza Zamanaşımı	751
1. Kavram	751
2. Süreler	751
3. Başlangıç	752
4. Ceza Zamanaşımı Engelleri	752
5. Ceza Zamanaşımının Sonuçları	753
C. Kabahatlerde Zamanaşımı.....	753
1. Soruşturma Zamanaşımı.....	753
2. Yerine Getirme Zamanaşımı	753
IV. ŞİKÂYETTEN VAZGEÇME.....	754
V. ÖN ÖDEME	754

§5. KOŞULLU SALIVERİLME	757
I. TANIM.....	757
II. ŞARTLARI.....	757
A. Cezanın Bir Kısımının İnfaz Edilmiş Olması.....	758
B. Hükümlünün Kurumda İyi Hal Göstermesi	759
III. USUL.....	759
A. Talep ve Mercii.....	759
B. Denetim Süresi	759
C. Kararın Geri Alınması	760
§6. DENETİMLİ SERBESTLİK TEDBİRİ	760
§7. HAPİS CEZASININ DENETİMLİ SERBESTLİK TEDBİRİ UYGULANARAK İNFAZI	761
§8. ADLİ SİCİL KAYDININ SİLİNMESİ	762
§9. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİ	764
KÜÇÜK SÖZLÜK	767
MADDE DİZİNİ	771
KAVRAMLAR DİZİNİ.....	783
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	789